

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Prof. dr hab. Janusz Tylman

Profesor Janusz Tylman urodził się w Łodzi w 1924 r. Studia prawnicze ukończył na Wydziale Prawa Uniwersytetu Łódzkiego w 1951 r. i został wówczas zatrudniony w Katedrze Postępowania Karnego UŁ, początkowo jako aspirant, następnie asystent, a później kolejno jako adiunkt, docent i profesor. Stopień naukowy doktora nauk prawnych uzyskał w 1959 r., na podstawie przygotowanej rok wcześniej rozprawy pt. *Wszczęcie postępowania karnego według KPK*. W opracowaniu tym przedstawiono instytucję wszczęcia procesu karnego w aspekcie zasady praworządności na tle innych systemów karnoprosesowych, w tym kwestie legalizmu i oportunistycznego ścigania, podejmując też próbę wskazania właściwej drogi legislacyjnej i praktycznej dla prawidłowego uregulowania tych zagadnień. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora Janusz Tylman, jako stypendysta fundacji Forda, przebywał w latach 1959-1960 na uniwersytetach w Niemczech i w Szwajcarii (w Bonn, Kolonii, Monachium i Zurychu). W 1963 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego (stopień naukowy docenta) w oparciu o rozprawę pt. *Zasada legalizmu w procesie karnym*, uhonorowaną następnie nagrodą indywidualną w konkursie „Państwa i Prawa” na najlepsze prace habilitacyjne i opublikowaną w 1965 r.

W 1973 r. Janusz Tylman uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a 1986 r. – profesora zwyczajnego. W latach 1970-1981 był Dyrektorem Instytutu Prawa Karnego UŁ, a następnie w latach 1981-1994 kierownikiem Katedry Postępowania Karnego i Kryminalistyki, kierując jednocześnie w latach 1971-1994 - Zakładem Postępowania Karnego UŁ. W Uniwersytecie Łódzkim pełnił też funkcje prodziekana (1964-1969) i dziekana (1969—1972) Wydziału Prawa i Administracji oraz prorektora UŁ (1975-1981). W latach 1975-1990 prowadził także badania empiryczne oraz wykłady i seminaria doktorskie dla sędziów i prokuratorów w Instytucie

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Problematyki Przeszłości w Warszawie. Wielokrotnie również prowadził wykłady i uczestniczył w sympojach i dyskusjach naukowych na uniwersytetach zagranicznych, m.in. w Kolonii, Bonn, Berlinie, Halle, Giessen, Monachium, Zurychu, Salzburgu czy w Instytucie Maxa Planca we Freiburgu. Profesor Janusz Tylman wypromował 7 doktorów nauk prawnych, a 3 pracowników kierowanego przez niego Zakładu uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego. Występował też jako recenzent w różnych uniwersytetach w kilkudziesięciu przewodach doktorskich i habilitacyjnych oraz w postępowaniach o nadanie tytułu profesora i doktora honoris causa. W latach 1987-1997 był członkiem Komisji d/s Reformy Prawa Karnego i jego Prezydium oraz kierował Zespołem Prawa Karnego Procesowego tej Komisji. Wraz z tym Zespołem przygotował projekt Kodeksu postępowania karnego, uchwalonego następnie w 1997 r., mocą którego wprowadzono do polskiego procesu karnego wiele nowych, zarówno gwarancyjnych, jak i jednocześnie przyspieszających i upraszczających to postępowanie, instytucji.

Dorobek naukowy Profesora Janusza Tylmana obejmuje bez mała 170 publikacji naukowych (ostatnie z 2009 r.), w tym kilkanaście opracowań książkowych (monografie, podręczniki, opracowania zwarte), a nadto liczne artykuły naukowe, także obcojęzyczne oraz recenzje naukowe i glosy do orzeczeń Sądu Najwyższego. Jest on też autorem ponad 200 opinii i ekspertyz prawnych dla Sejmu, Senatu, Ministerstwa Sprawiedliwości i innych organów. Zainteresowania naukowe Profesora obejmują szeroki krąg zagadnień karnoprosesowych, dotyczą bowiem m.in. modelu postępowania przygotowawczego i jego organów oraz nadzoru nad tym stadium procesu, wzajemnych relacji czynności operacyjnych i procesowych, stosowania tymczasowego aresztowania oraz szerzej środków przymusu, uprawnień oskarżonego i pokrzywdzonego, sytuacji obrońcy, zasad legalizmu, bezpośredniości i koncentracji w procesie karnym, nowych instytucji zwalczania zorganizowanej przestępczości, w tym np. świadka incognito, uproszczeń postępowania karnego, roli nauki w kształtowaniu ustawowych postaci konstrukcji procesowych, a także przybliżania rozwiązań polskich czytelnikowi obcemu i rozwiązań obcych prawnikom polskim.

Wśród opracowań monograficznych Profesora Janusza Tylmana – pomijając tu wspomniane już jego rozprawy: doktorską i habilitacyjną – należy wskazać m.in. na takie z nich jak: „Instytucja czynności sprawdzających w postępowaniu karnym” (Łódź 1984), „Warunki dopuszczalności postępowania karnego” (Warszawa 1998), „Postępowanie przygotowawcze” (Warszawa 1998), „Postępowanie przed sądem pierwszej instancji” (Warszawa 1999), czy podręczniki akademickie: do poprzedniego stanu prawnego „Postępowania karne w zarysie” (wspólnie z M. Siewierskim i M. Olszewskim – Warszawa 1971

Uniwersytet
ŁÓDZKI

i 1974) oraz do stanu aktualnego „Polskie postępowanie karne” (wspólnie z T. Grzegorzczakiem – siedem wydań od 1998 r.), ten ostatni uhonorowany także nagrodą ministerialną I stopnia (w 1999 r.) oraz nagrodą w konkursie na najlepszy podręcznik akademicki (w 2004 r.), jak również na niektóre choćby opracowania wydane zagranicą, jak np.: *„Die Stellung des Beschuldigten und seiners Verteidigers im Vorverfahren nach polnischem Strafverfahrensrecht”* (Giessen 1979), *„Rechtsstaatliche Moeglichkeiten einer Vereinfachung des Strafverfahrens”* (Freiburg 1993), *„Die Stellung der Polizei im Vorverfahren”* (Halle 1994), *„Neue Institutionen im polnischen Strafverfahren im Kampf gegen organisierte Kriminalitaet”* (Wiesbaden 1998), czy *„Die Stellung und die Aufgaben des Staatsanwalts im polnischen Vorverfahren”* (Berlin 2003).

Za swój naukowy dorobek profesor Janusz Tylman był kilkakrotnie honorowany nagrodami ministerialnymi i wielokrotnie także nagrodami naukowymi Rektora UŁ, a także odznaczony m.in. Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką UŁ oraz Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Profesor Janusz Tylman był również przez kilka lat członkiem Komitetu Nauk Prawnych PAN, członkiem Zespołu Specjalistów Rady Legislacyjnej oraz członkiem Zespołu Rzeczników Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i członkiem Zarządu Głównego Zrzeszenia Prawników Polskich. Jest też nadal członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego oraz Sekcji Polskiej Międzynarodowego Zrzeszenia Prawa Karnego (AIDP).